

על משרד החינוך והתרבות לבחון את הדרכים למנוע העברת הבעלות על עתיקות שהוצאו מרשות המדינה שלא כדין לאחרים.

פעולות האגף צריכות להיות מוסדרות בנהלי עבודה, בכלל זה: על האגף, לאחר שיוועץ במועצה לארכיאולוגיה ובמוסדות להשכלה גבוהה, להבהיר את החובות של המוסדות שמטעמם החפירות מבוצעות; עליו להגדיר את "פרסום מדעי מתאים" לפי החוק ולקבוע מהו מועד סיומן של החפירות.

על האגף לצמצם את מספר החפירות שהוא מבצע בעצמו ולחפור רק במקרים שנשקפת בעליז סכנה לאתרים. על עובדי האגף לחפור באתרים לפי התמחותם בכל אחת מהתקופות הארכיאולוגיות ולא בהכרח לפי חלוקתם המינהלית למחוזות.

על האגף להגביר את הפיקוח על האתרים ועל העתיקות ולהקצות את המשאבים הדרושים, בכוח אדם, לשם ניהול תקין של מלאי העתיקות שבאחריותו. עליו לחסל את הפיגורים העמוקים שנוצרו במשך השנים בתחום זה.

משרד החינוך והתרבות היה בין הגורמים שיומו פעולות חינוכיות והסברתיות, שמטרתן היתה להגביר ולטפח את אהבת הצומח והחי; ההישגים שהושגו בתחום זה הם רבים ומבורכים. לא עלה בידי המשרד להגיע להישגים דומים בתחום שימור העתיקות. לדעת משרד מבקר המדינה דרושה פעולה חינוכית וציבורית רבת היקף, שתקרב את אזרחי הארץ למורשת העבר, תחנך אותם לשמור על האתרים ועל העתיקות ותוריש לדורות הבאים את הנכסים התרבותיים שיצרו הדורות הקודמים.

ממצאי מעקב

הקמת בית ספר יסודי ברמת הגולן

דו"ח שנתי 34, עמ' 261

הביקורת בנושא הקמת בית ספר יסודי ברמת הגולן נערכה בנובמבר – דצמבר 1983 ופורסמה בדו"ח השנתי 34 של מבקר המדינה.

ממצאי הביקורת שפורסמו בדו"ח שנתי 34 התייחסו להקמת בניין בית ספר יסודי בתחום שיפוטה של המועצה המקומית עין קינייה שברמת הגולן. הפעולות החלו עוד בתקופת הממשל הצבאי בשנת 1977, אך עד ינואר 1984 לא הוקם הבניין. הגורמים, שעסקו בהקמת בית הספר, היו המועצה המקומית, הממשל הצבאי, משרד הפנים ומשרד החינוך והתרבות. במשך השנים התעכבה הבנייה בשל תקלות רבות, שעל חלק מהן לא היתה לגורמים אלו שליטה. אולם חלקן נבעו מליקויים בטיפול, שגורמים אלה אחראים להם.

המועצה לא יכלה להתמודד בעצמה עם בניית הפרוייקט, נקלעה לקשיים בביצועו ולא עלה בידה להיחלץ מהם בכוחותיה היא; הקשיים פגעו גם ביכולתה לתפקד בתחומים אחרים. כל הכספים שהוצאו על הפרוייקט ירדו לטמיון, מאחר שהוחלט שלא לבנות את בית הספר החדש באתר הבנייה הנוכחי. עד למועד סיום הביקורת בינואר 1984 לא הוחלט, היכן ומתי ייבנה בית הספר.

מבקר המדינה קבע, כי משרד הפנים ומשרד החינוך והתרבות חייבים היו להיות ערים לכך, שהמועצה המקומית מחוסרת מיומנות במערכת המינהל הישראלי בתחום הקמת מבני חינוך, ולכן הנהלים הקיימים לא היה בהם כדי להבטיח במקרה זה פעולה תקינה; בנסיבות אלה היה על המשרדים לתת את דעתם על כל שלב משלבי הביצוע של הפרוייקט, להנחות את

המועצה ולפקח מקרוב על הבנייה ועל כל הכרוך בכך. משנה אחריות היתה מוטלת על משרד החינוך והתרבות, שהקציב את הכסף ושהקמת בתי ספר היא בתחום פעילותו.

בדצמבר 1985 ערך משרד מבקר המדינה מעקב, שמטרתו לבדוק אלו פעולות ננקטו בעקבות הביקורת.

להלן ממצאי המעקב:

1. בעקבות הביקורת הגיעו משרד האוצר, משרד החינוך והתרבות ומשרד הבינוי והשיכון לכלל סיכום, כי על מנת למנוע חריגה מהכללים ייבנו בעתיד מוסדות חינוך בישובי הדרוזים ברמת הגולן על ידי משרד הבינוי והשיכון. ביקורת המעקב העלתה כי בתי הספר המוקמים במסעדה ובבוקעתא, אכן נבנים על ידי משרד הבינוי והשיכון.

2. ביולי 1984 אישר קצין מחוז הצפון במשרד הפנים חוזה חדש להמשך בניית בית הספר בעין קינייה, שנחתם בין המועצה המקומית לבין הקבלן שעסק בבניית בית הספר שבנייתו הופסקה. בית הספר נבנה באתר שיועד לו מלכתחילה על היסודות שהונחו בעבר, והוא נמסר בידי הרשות המקומית ביולי 1985.